

CULTUURONDERWIJS OP ZIJN HAAGS

PROJECTBESCHRIJVING ***DUIZEND-EN-EEN-NACHT***

Leerlijn Muziek | Thema Verhalen | Groep 3 en 4 | 24 maart 2017

Cultuuronderwijs op zijn Haags Leerlijn Muziek | Thema Verhalen | Groep 3 en 4 | 24 maart 2017

Deze projectbeschrijving wordt regelmatig geactualiseerd. Kijk voordat u ermee aan de slag gaat op www.cultuurschakel.nl/coh voor de nieuwste versie.

Hierbij treft u een projectbeschrijving:

- waarmee u een project van 6-8 lessen van 45 min. kunt uitvoeren;
- waarin veel ruimte is voor uw eigen inbreng;
- waarop u uw lesvoorbereidingen kunt baseren.

De structuur van de projectbeschrijving is gebaseerd op het doorlopen van het creatief proces. Na de introductie van het project oriënteert de leerling zich op de inhoud van het thema. Hierbij doorloopt de leerling drie deelopdrachten waarin hij steeds onderzoekt, uitvoert, presenteert en evalueert. Bij elke stap van het creatief proces zijn reflectievragen geformuleerd. Maak hieruit een keuze of formuleer zelf passende vragen. Gebruik ook vooral uw eigen inzicht en ervaring bij andere onderdelen, zoals het filosofisch gesprek en de evaluatievragen.

Lees allereerst de korte beschrijving van het project in het document Informatie voor de leerkracht, zodat u een goed beeld krijgt van de opdrachten, werkwijze en context.

Inhoudsopgave

1. Introductie van het project	4
2. Oriëntatie	4
2.1. Het filosofisch gesprek	4
2.2. Oriëntatie op het thema	5
3. Deelopdracht 1: Kamelenverdriet	7
3.1. Onderzoek	7
3.2. Uitvoeren	7
3.3. Presenteren	8
3.4. Evalueren	8
4. Deelopdracht 2: Stilte en geluid	9
4.1. Onderzoek	9
4.2. Uitvoeren	9
4.3. Presenteren	10
4.4. Evalueren	10
5. Deelopdracht 3: het magische tapijt	11
5.1. Onderzoek	11
5.2. Uitvoeren	12
5.3. Presenteren	13
5.4. Evalueren	13
6. Algemene beoordeling	13

DUIZEND-EN-EEN-NACHT

1. Introductie van het project

Het thema Verhalen gaat in groep 3-4 over Arabische verhalen; de verhalen uit *Duizend-en-een-nacht*. Ze leren over Scheherazade, zingen een lied, bewegen daarbij en maken er muziek bij.

Zet het volgende klaar of bereid voor:

- Print het briefje uit Bijlage 1 en stop dat in een fles.
- een ballon en een speld
- de PowerPointpresentatie *Verhalen Introductie* (Bijlage 2)
- (eventueel) een (aantal) sjaal(s)
- (eventueel) [oosterse muziek](#)

Introduceer het project als volgt. Voer onderstaande opdrachten in volgorde uit:

1. Blaas een ballon op in de klas. Hou er een speld naast en vraag de kinderen om hun ogen dicht te doen en goed te luisteren. Vervolgens laat u niet, zoals de kinderen zullen verwachten, de ballon knappen, maar laat u de naald vallen. Clou: als het werkelijk stil is, kun je het kleinste geluid horen. (In dit project zal veel met stilte gewerkt worden.)
2. Voer een gesprek over stilte:
 - Er is veel geluid om ons heen. Wanneer is het stil? ('s Nachts.)
 - Waar is het het meest stil? (Daar waar weinig mensen zijn.)
 - Ken je plekken waar heel weinig mensen zijn?
 - Wat zie je 's nachts aan de hemel? (Sterren.)
 - Waar zie je sterren het best? (Daar waar weinig licht is.)
3. Laat de dia van de sterrenhemel boven de woestijn zien. Zoveel sterren kun je zien als er geen licht om je heen is!
4. De komende lessen verplaatsen we ons naar deze warme, lege, oosterse plek: de Sahara. (Dia 2. Onder de kaart staat de naam *Sahara* in het Arabisch. NB van rechts naar links geschreven!). Voer eventueel een gesprek over de Sahara.
5. Hoe klinkt de muziek die daar gemaakt wordt? En hoe dansen ze daarop? (Buikdansen.)
6. Dans eventueel met de kinderen op oosterse muziek (link op dia 3). Bij het buikdansen is het gebruikelijk om een sjaal om de heupen te binden.
7. Neem de fles mee en laat die zien. In de Sahara is een fles gevonden met een briefje erin (Bijlage 1, flessenpost). Wat zal er op het briefje staan? Van wie zal het zijn?

2. Oriëntatie

2.1. Het filosofisch gesprek

De introductie gaat moeiteloos over in het filosofisch gesprek.

- Een briefje in een fles: flessenpost! Een briefje in een ballon: ballonpost! Heb je zelf wel eens een brief in een fles 'gepost'? Of in een ballon?
- Zou jij dat willen, een brief in een fles of in een ballon willen stoppen en posten? Waarom wel / niet?
- Weet je waar / of en bij wie die brief terecht gaat komen?
- Is dat spannend, leuk, gek, ...?

- Zou je er een afzender in zetten?
- Zou jij zelf flessenpost of ballonpost willen krijgen?
- Zou je dan willen weten van wie de brief komt of niet?
- Als er geen afzender in staat, zou je dan op zoek willen gaan?

Andere invalshoek

- Soms stoppen mensen een wens in een fles of ballon. Een wens voor iedereen.
- Zou je dat willen doen?
- Wat zou jij dan wensen voor alle mensen?
- Zou je er één sturen, of heel veel?
- Zou je zelf een wens willen krijgen met flessen- of ballonpost?
- Stel je voor dat op een dag iedereen een wens per fles of ballon zou krijgen, wat dan?

2.2. Oriëntatie op het thema

Zet het volgende klaar:

- het muziekstuk [Scheherazade](#) van Nicolaj Rimski-Korsakov, uitgevoerd door Robert Kwiatkowski (YouTube)
- het lied uit *Aladdin*: [Aladdin: de geest uit de fles](#) (YouTube)
- een tapijt(je). (Dat kan ook een stukje vloerkleed zijn of desnoods een lap stof).

1. Kennen de leerlingen Arabische verhalen? (Zonder het te weten zullen ze er een aantal kennen. Bijvoorbeeld: 'Sindbad's schip', 'Aladdin', 'Ali Baba en de veertig rovers').
2. Vertel het verhaal van Scheherazade:

Scheherazade

Lang geleden leefde de sultan Sjahriaar. Hij is getrouwd, maar zijn vrouw liegt tegen hem en dat maakt hem verdrietig. Hij verzint een plan. Elke dag trouwt hij een nieuwe bruid en aan het einde van de dag stuurt hij zijn bruid weg, omdat hij niemand meer vertrouwt.

Scheherazade is een mooi jong meisje en kan dit niet langer aanzien. Ze vraagt haar vader haar als bruid voor te stellen aan Sjahriaar. Want ze heeft een plan.

De avond van de bruiloft, –als ze alleen is met Sjahriaar– begint Scheherazade een verhaal te vertellen.

Maar: ze maakt het niet af. Ze stopt net op het spannendste moment. En de sultan wil natuurlijk het einde weten. Hij stuurt haar dus niet weg.

De volgende avond maakt ze het verhaal af en begint snel een nog mooier en spannender verhaal. En weer stopt ze vlak voor het einde. En weer laat de sultan haar blijven.

Scheherazade vertelt verhalen: duizend-en-een-nacht lang. En na duizend-en-een-nacht is de sultan eindelijk genezen. De sultan en Scheherazade leven nog lang en gelukkig.

Laat bij het verhaal (als Scheherazade haar eerste verhaal gaat vertellen) de muziek horen. Het gaat om de eerste 40 seconden.

U kunt het fragment twee keer laten horen: telkens voordat Scheherazade haar verhaal gaat vertellen. Bespreek de muziek met de leerlingen. Vind je dat de melodie bij Scheherazade past? Hoe ziet Scheherazade eruit volgens jou?

3. Wie kent het verhaal van Aladdin? Aladdin is een straatschoffie dat in de woestijn een wonderlamp vindt. Als hij de lamp wil oppoetsen komt daar een geest uit. Kijk de scène uit de Walt Disney-film *Aladdin*: [De geest uit de fles](#).

4. Aladdin krijgt van de geest ook een vliegend tapijt. Introduceer een tapijt (mag heel klein zijn, bijvoorbeeld een kleine kelim) dat u zelf hebt meegenomen en ergens in het lokaal hebt gelegd.

We hebben nu twee spannende dingen in het lokaal: een tapijt en een fles met een briefje.

Reflectievragen Oriëntatie duizend-en-een-nacht

- Wat weet je nu over *Duizend-en-een-nacht*?
- Wat klinkt er elke keer aan het begin van een verhaal van Scheherazade?
- Twee spannende dingen: het tapijt en de fles. Kun je goed omgaan met spanning? Hoe erg is het dat je nog niet weet wat er in de fles zit?

3. Deelopdracht 1: Kamelenverdriet

3.1. Onderzoek

Zet het volgende klaar:

- de muziek van [Scheherazade](#).
- de fles met het briefje erin
- de illustraties bij het liedje (Bijlage 3); uitgeprint of als PowerPointpresentatie
- de mp3 van het liedje (Bijlage 4)
- (eventueel) [oosterse muziek](#).

In deze deelopdracht leren de leerlingen om het lied 'Kamelenverdriet' te zingen en ze bewegen daarbij als in een karavaan. Voer onderstaande opdrachten in volgorde:

1. Begin deze en elke volgende muzikles telkens met de vioolmelodie van Scheherazade om in de stemming te komen; de muziek kondigt de les aan.
2. De les begint met de fles. Haal het briefje eruit en lees het voor.
3. Bespreek de woorden uit het liedje. Zie voor de antwoorden de beschrijving voor de leerkracht.
 - Wat is een karavaan?
 - Hoe ziet een kameel eruit?
 - Waarom zijn kamelen zo geschikt voor reizen in de woestijn?
 - Hoe beweegt een kameel? Laat de leerlingen dit uitproberen.

Reflectievragen Onderzoek

- Wat weet je nu over een woestijn?
- Hoe loop je als het erg warm is?
- Hoe snel is dat?
- Weet je nog wat een karavaan is? Hoe loop je in een karavaan?
- Ben jij een telganger? Hoe voelt het om als een telganger te lopen?

3.2. Uitvoeren

Voer de volgende opdrachten in volgorde uit:

1. Leer het lied aan. Zing het langzaam voor (of gebruik de opname uit Bijlage 4) en laat tegelijkertijd de tekeningen (Bijlage 4) zien. Herhaal dit.
2. Geef daarna de tekeningen aan de leerlingen en laat hen voor de klas staan. Telkens als hun tekening aan de beurt is in het lied, houden ze het omhoog.
3. Wissel de leerlingen en herhaal het lied net zolang tot iedereen het goed kan meezingen. Een alternatief is om de leerlingen voor de klas de platen op de juiste volgorde te laten zetten.

Hoe beweegt een kameel? De leerlingen gaan na het zingen op onderzoek uit.

4. Ze lopen in een treintje door de klas als een kameel, hun handen op de schouders van degene voor hem. Langzaam, zodat ze het lang zouden kunnen volhouden, net als in een echte woestijn. Ze mogen laten zien dat ze het warm hebben. Met veel leerlingen in de klas kunt u de helft van de groep laten bewegen; en de andere helft laten kijken en feedback geven. Of vorm twee treintjes die elkaar ontmoeten.
5. Wissel de leerling vooraan. Geef de leerlingen soms een pauze zodat ze kunnen (doen alsof ze) uitrusten en water drinken. Net als in de echte woestijn.

6. Gebruik de begeleidingsmuziek van 'Kamelenverdriet' en/of de oosterse muziek uit de introductie om op te lopen. Probeer ze in de maat te laten lopen. Stappen op de onderstreepte woorden:

Een-zaam in de he-te Sa-ha-ra, loopt een stille ka-ra-vaan (rust)
Dwars door de woes-tijn (rust); ook voor ka-me-len kan dat stom-ervelend zijn (rust).

Reflectievragen Uitvoeren

- Welk deel van het liedje kun je goed zingen?
- Welk gedeelte van de tekst is moeilijker uit het hoofd te leren?
- Hoe voelt het om te bewegen als een kameel in een karavaan? Was het moeilijk of makkelijk?
- Hoe ging het in de maat lopen?
- Hoe hoor je aan de muziek of de kameel moe is?

3.3. Presenteren

1. Verdeel de klas in tweeën en voer het lied uit. Laat de ene helft luisteren naar de andere helft. Bespreek de uitvoering en laat de leerlingen tips ter verbetering geven.
2. Doe hetzelfde met het bewegen als in een karavaan.
3. Voeg beweging en zang samen (per helft van de groep). Als dat te moeilijk is, laat dan de ene helft zingen en de andere helft bewegen.

Reflectievragen Presenteren

- Hoe ging het zingen van het lied in de juiste sfeer?
- Was het moeilijk of juist makkelijk om tegelijk en in de maat te bewegen? Waarom?
- Was het moeilijk of makkelijk om tegelijkertijd te zingen en te bewegen? Wat is er dan moeilijk?

3.4. Evalueren

Bespreek met de leerlingen de opdrachten na. Wat heb je geleerd? Benoem alle dingen, ook de kleine stapjes waar leerlingen zelf niet opkomen. Besteed daarbij aandacht aan de individuele leerling. (Wat voor de ene leerling vanzelfsprekend gaat, kan voor de ander een belangrijke verworvenheid zijn.)

4. Deelopdracht 2: Stilte en geluid

4.1. Onderzoek

Zet het volgende klaar:

- de bladen met muzieknotatie of de PowerPointpresentatie *Woordritmes* (allebei Bijlage 5)
- (eventueel) de fles
- (eventueel) de mp3 'Kamelenverdriet' (Bijlage 4).

In deze deelopdracht leren de leerlingen ritmes uit het lied te isoleren en ontdekken ze wat 'rusten' in muziek betekenen. Ze onderzoeken het begrip 'rust' zowel in muziek als beweging.

U begint met een bewegingsopdracht. Vertel over de hete woestijn. De leerlingen lopen door het lokaal en beelden uit wat u beschrijft. Laat ze verschillende bewegingen uitproberen (moe, warm, dorst, lang). Uiteindelijk wordt het avond, het wordt nacht. De nachten in een woestijn zijn heel erg koud.

Introduceer het begrip 'freeze' (bevries). Als u "freeze" zegt, staan de kinderen als bevroren. Ook de ogen bewegen niet meer. Er is ook geen geluid meer. Alles wordt stil. Oefen dit in het verhaal.

Voer een gesprekje over de freeze. Is bevroren staan hetzelfde als slapen? Doel van het gesprek: stil zijn of stil staan is niet 'uitrusten'; het is juist heel actief. Je moet goed opletten dat het inderdaad helemaal stil is en dat je helemaal stil staat. Het moet zó stil zijn, dat je de speld weer zou kunnen horen vallen.

Reflectievragen Onderzoek

- Is het moeilijk of makkelijk om helemaal stil te staan? Waarom?
- Is het moeilijk of makkelijk om helemaal stil te zijn? Waarom?
- Waar moet je op letten bij helemaal stil zijn en stil staan?

4.2. Uitvoeren

Gebruik hiervoor de bladen met de woorden uit het lied en de muzieknotatie eronder. (U kunt de platen eventueel uit de fles halen.) Voer onderstaande opdrachten in volgorde uit:

1. Herhaal het lied (a capella, dus zonder begeleiding).
2. Oefen het zeggen van (alleen) "hete Sahara". Zeg bijvoorbeeld de eerste helft van de zin: Eenzaam in de ; de leerlingen antwoorden "hete Sahara". Doe dat daarna nog eens, maar nu met aftellen tot 4.
3. Klap het ritme van "hete Sahara" mee.
4. Laat het blad zien met het woordritme: zo ziet dat klappen er in muziekschrift uit.
5. Zing het lied en klap "hete Sahara" mee. Als u nadrukkelijk meedoet is het makkelijker voor de leerlingen.
6. Zing het lied, laat "hete Sahara" weg en klap op die plek alleen het ritme. (Zing door in het hoofd.)
7. Zing het lied, laat "hete Sahara" helemaal weg; niet klappen, niet zingen. (Zing door in het hoofd.)

Voer een gesprekje over punt 7. Wat gebeurde daar? Hoe heten stiltes in muziek? ('Rusten'.) Hoe ziet dat eruit? Laat het blad met "Hete Sahara" en de rusten zien.

8. Zing het lied nogmaals. Nu goed opletten welk blad omhoog gehouden wordt (door u of een leerling):

- met noten: klappen
- met rusten: stilte

In beide gevallen zing je “hete Sahara” door in je hoofd.

Als de leerlingen dit makkelijk oppikken, kan de hele oefening herhaald worden met de woorden: “dwars door de woestijn”.

Aan het einde kunnen dan die twee teksten gecombineerd worden in het lied (ritme 1: klappen of stil; ritme 2: klappen of stil).

Reflectievragen Uitvoeren

- Hoe ging het in je hoofd doorzingen in plaats van hardop?
- Wordt het liedje er heel anders van? (bijv. spannender, saaier, verrassender)
- Wat is de overeenkomst tussen het in een ‘freeze’ staan en ‘rusten’ in muziek?

4.3. Presenteren

Deel de woorden uit aan kinderen in de klas die ze omhoog mogen houden. Kies de kinderen uit die hun woorden weg mogen laten en zet ze voor de klas neer. Zo wordt zichtbaar wat niet meer te horen is. En zo blijft de presentatie spannend voor iedereen.

Is dit succesvol, dan kunt u het zingen combineren met het bewegen als in een karavaan. Deel de groep hiervoor in tweeën: zangers en kamelen. Op de plekken met de rusten staan de kamelen in een freeze.

Reflectievragen Presenteren

- Lukt het iedereen om de woorden voor de klas weg te laten uit het lied? Waar moet je dan op letten?
- Lukt het iedereen om in een freeze te staan tijdens de rusten? Waar moet je dan op letten?

4.4. Evalueren

Herhaal en bevestig wat geleerd is op het gebied van muziek. Als er geluid is, dan ziet dat er in muzieknotatie uit als noten. Als er stilte is, ziet dat er in muzieknotatie uit als rusten. Als je samen muziek maakt, moet je je altijd erg concentreren, ook in de rusten. Bij het bewegen is dat net zo. In de evaluatie kan ook aan bod komen waar leerlingen individueel goed in zijn. Bevestig vooral het goede ‘gedrag’ en geef aan waarom dat goed is.

5. Deelopdracht 3: Het magische tapijt

5.1. Onderzoek

Zet het volgende klaar:

- [Een Nieuw Begin](#) uit *Aladdin* (YouTube)
- de opnamesessie van hetzelfde lied: [A Whole New World Recording Session \(opname 'Een nieuw begin'\)](#) (klaarzetten op 1:53)
- een tapijtje.
- instrumenten (allerlei: slagwerk en melodisch).
- de bladen met de ritmes van “hete Sahara” en “dwars door de woestijn” (Bijlage 5).
- (eventueel) mp3 van “dwars door de woestijn” (Bijlage 6).

Deelopdracht 3 bestaat uit één opdracht en een vervolgoopdracht. De vervolgoopdracht heeft twee varianten, met en zonder kunstenaar (violist(e)) in de klas.

Opdracht

Eerst gaan de leerlingen een instrumentale begeleiding maken bij ‘Kamelenverdriet’. U kunt ervoor kiezen dit niet in de grote kring maar twee keer in een kleine kring te doen. Voer onderstaande opdrachten in volgorde uit:

1. Leg de instrumenten in de kring. Dit kan allerlei klein slagwerk zijn (handtrom, claves, woodblock, maar liever geen lang klinkende instrumenten zoals triangel of tamboerijn) en melodisch slagwerk (boomwhackers, klokkenspellen etc.). Op het melodische slagwerk kunnen de tonen *d* en *a* gebruikt worden. Vrij naar geloven. Het maakt dus niet uit of leerlingen een *d* of een *a* spelen, of door elkaar heen.
2. Onderzoek met de leerlingen op welke instrumenten je het ritme van “hete Sahara” kunt spelen. (Alle instrumenten.) Maar als je ook een melodie wilt spelen? Welke instrumenten kun je dan gebruiken? (Het melodische slagwerk.)
3. Begin met het blad met het ritme van “hete Sahara”. Laat de leerlingen dit eerst weer klappen. Maar nu achter elkaar door, zonder tussendoor te stoppen.
4. Tijdens het klappen van de leerlingen neemt u een instrument en speelt op dat instrument het ritme. Nog steeds tijdens het klappen geeft u het instrument aan een leerling, die het ritme op het instrument overneemt. Vervolgens pakt u een tweede instrument en doet hetzelfde. Probeer dit in een ‘flow’ te doen, dus zonder onderbreking. Als het klappen in de handen te lang duurt (pijnlijk wordt), kan het ook op de dijen.
5. Laat de leerlingen (met zoveel mogelijk instrumenten; de rest klapt) dit ritme vervolgens uitvoeren terwijl u het lied zingt of de begeleiding bij het lied opzet.
6. Herhaal dezelfde volgorde (eventueel in een andere kleine kring) met het ritme van “dwars door de woestijn”. Let bij dat ritme op: de laatste noot is erg lang (vier tellen). Luister eventueel zelf van te voren even naar het ritme op de mp3 of gebruik de mp3 bij het oefenen. De opname begint met het geluid van claves.

Reflectievragen Onderzoek

- Welk ritme kun je heel goed uitvoeren?
- Is het moeilijk of makkelijk om dat lang vol te houden? Waarom?
- Is het moeilijk of makkelijk om het vol te houden terwijl de anderen zingen? Waar moet je dan op letten?

5.2. Uitvoeren

Vervolgopdracht zonder kunstenaar

Voer onderstaande opdrachten in volgorde uit:

1. Kijk 'Een nieuw begin' (zie link hierboven) en zing eventueel mee. Kijk het hele lied tot en met het eerste refrein (iets meer dan een minuut). Bespreek wat ze gezien hebben.
2. Kijk de opname van het lied. Dit vereist enige voorzichtigheid. Want soms gaat de magie eraf als je ziet dat Jasmine en Aladdin ook 'echte' mensen zijn, die het lied hebben moeten inzingen. Noem ze daarom ook gewoon "de echte Jasmine en Aladdin". Het liedje begint pas op 1:53 dus sla het begin over. U kunt het hele lied kijken maar ook korter (ook weer tot en met het eerste refrein).
3. Bespreek wat ze gezien hebben. In dit geval richt u de aandacht op de persoon die voor het orkest staat. Hoe heet zo iemand? Wat doet een dirigent?
4. Introduceer het tapijt. Leg het midden in de kring. Wij hebben ook een tapijt. Maar dit tapijt vliegt niet. Het is een speciaal tapijt, bedoeld voor de dirigent.
5. Wijs een Jasmine of een Aladdin aan die op het tapijt mag staan. Hij of zij is de dirigent. Een dirigent praat niet, maar geeft alles met handen aan. En je moet goed kijken.
6. Verdeel de klas in groepen of laat de dirigent dat doen. Afhankelijk van het succes van de vorige opdracht kan de klas in twee of in drie groepen worden verdeeld:
 - een groep met instrumenten en ritme 'hete Sahara'
 - een groep met instrumenten en ritme 'dwars door de woestijn'
 - een groep zangers
7. De dirigent geeft vervolgens aan wie of wat begint. En ook wanneer een groep weer moet stoppen.
8. Dit kan uitgebreid worden met nog een ritme erbij (als maar met één groep begonnen is). Het kan ook uitgebreid worden met het aangeven van hard/zacht. Laat de leerlingen zelf uitzoeken hoe je dat zou kunnen aangeven. Als het maar met de handen is en niet met de stem.
9. Wissel de dirigent regelmatig.

Reflectievragen Uitvoeren

- Vond je het fijn/leuk/makkelijk/moeilijk om dirigent te zijn?
- Kon je de aanwijzingen van de dirigent goed opvolgen? Lette je goed op? Wat was duidelijk? Wat was minder duidelijk?
- Welke uitvoering ging het best? Of was het meest spannend? Waarom was die goed/spannend?

Vervolgopdracht met kunstenaar

Er zijn twee mogelijkheden:

- U heeft de vorige vervolgopdracht niet gedaan.
- U heeft de vorige vervolgopdracht wel gedaan.

In het eerste geval kan de violist(e) betrokken worden in het spel met de dirigent. Er is simpelweg een derde (of vierde) item om aan te geven. De violist(e) kan bijvoorbeeld beginnen met de melodie van *Scheherazade*. Of de melodie van het lied spelen. Of een tegenmelodie improviseren bij het lied. Een en ander hangt af van in hoeverre de groep in staat is om verschillende elementen te combineren.

In het tweede geval kan de violist(e) helpen bij het samenvoegen van de verschillende partijen en –als dat loopt–een eigen rol invullen (zoals de mogelijkheden hierboven beschreven).

5.3. Presenteren

Er zijn nu veel varianten mogelijk wat betreft de omvang van de presentatie. Er zou zelfs een vierde (of vijfde groep als beide ritmes gedaan worden) toegevoegd kunnen worden: (buik)dansers.

Als er een kunstenaar in de klas is, moet de presentatie ook plaatsvinden met de kunstenaar.

Probeer zo ver mogelijk te komen met de klas. Film het zodat het later teruggekeken kan worden. Is filmen niet mogelijk, neem het dan in ieder geval op.

Het zal zeker de moeite waard zijn om het lied te presenteren aan ouders of aan een andere klas. Het filmpje kan ook vertoond worden op een ouderavond als een livepresentatie niet mogelijk is.

Reflectievragen Presenteren

- Waarover was je tevreden in de presentatie?
- Hoe ging het uitvoeren van jouw taak/rol?
- Was het moeilijk of makkelijk om je te blijven concentreren tijdens de uitvoering? Waardoor kwam dat?
- Vond je jouw rol fijn? Had je liever iets anders willen doen? Wat zou je een volgende keer graag doen?
- Hebben jullie mooie muziek gemaakt?

5.4. Evalueren

Bespreek het hele thema met behulp van de volgende vragen:

- Wat vond je het mooiste/leukste/spannendste wat je gedaan hebt in dit project?
- Wat vond je het moeilijkste wat je gedaan hebt? Waarom vond je dat moeilijk?
- Waar ben je het meest trots op?
- Heb je daar erg je best op moeten doen of ging het vanzelf?
- Wat heb je gedaan wat je graag nog een keer zou willen doen?

6. Algemene beoordeling

Voor het beoordelen van de leerlingprestaties kunt u gebruikmaken van het beoordelingsformulier voor (de) leerkracht (en leerling). De vier beoordelingscriteria zijn afgestemd op de kerndoelen kunstzinnige oriëntatie en de uitgangspunten van COH. De leerlingprestaties in het gehele project worden meegenomen in de beoordeling.

Voor het gebruik van de formulieren is een korte toelichting beschikbaar.

De beoordelingsformulieren voor de leerkracht (en leerling) en de toelichting op het beoordelingsmodel vindt u in de bijlagen van het document Informatie voor de leerkracht.

